

Беседа на Велику Суботу

У име Оца и Сина и Светога Духа. "Велики си Господе и чудесна су дјела Твоја, и нема ријечи да опише чудеса Твоја". Заиста, велик је Господ. Велики је и чудесан у оном свом првом стварању, стварању свијета и човјека. Велики је Господ и у овом свом другом стварању, духовном стварању, које се нарочито у ове свете дане (које пролазимо припремајући за Христово Васкрсење) манифестује. То су дани Великог Поста, Великог Четвртка, Великог Петка, Велике Суботе. Оно што је створио у почетку, Бог обнавља својим дејством и својим присуством, својом чудесном силом, и не само обнавља, него му даје нову силу, нову снагу. Обасјава га новом свјетлошћу вјечном и непролазном, свјетлошћу свога лица, својим живим присуством.

Ако је стварање свијета, по ријечима Св. Григорија Нисијскога, било почетак стварања Цркве Божије (Црква Божија ништа друго и не значи, него управо то јединство између Божанског и космичког, јединство између Божанског и човјечанског, почетке тога јединства и те заједнице између Бога као Творца и његове творевине), онда је ово друго стварање (које започиње Христовим рођењем, а завршава се Његовим Васкрсењем и Вазнесењем) пуноћа Цркве Божије, откривење пуноће Цркве Божије. Дошао је Господ, не да разори стари свијет створен Његовом руком, не да разори законе и пророке, него да открије пуноћу закона и пророка, да открије пуноћу створенога свијета, да открије пуноћу и савршенство људске природе, да је открије собом и својим рођењем, својим примањем људске природе од Пресвете Дјеве, својим живљењем са нама и међу нама, својом Светом науком, тим Светим сјеменом које сије по нашим душама и срцима; својим страдањем, којим открива сву величину, бескрајне своје божанске љубави према нама. Нема веће љубави од оне да неко свој живот положи за ближње своје. Ту је заповијест Христос прво испунио, па је тек онда оставио нама као завјештање, управо на дан свога страдања, свога распећа, и своје смрти.

Пуноћа свега тога је управо овај велики дан, дан - суботњи. Кажу Свети оци, то пише и у књигама из којих пјевамо пјесме Богу, да се оно прво Божије стварање које је трајало шест дана (а пред Богом је дан као хиљада година, и хиљаде година као један дан и као један трен) завршило Божанским одмором. " Ушао је Господ у спокој свој, и створио је седми дан - Суботу, као дан свога одмора, у коме почину од свих дјела својих". Господ у Јовановом Јеванђељу каже да Од тада па до данас, Отац Његов дјела, и Он дјела непрекидно

Бог, не само што је створио свијет, него је присутан у свијету, и својим стваралачким присуством и чином усавршава свијет и дјела своје Свето дјело. То Његово дјело нарочито се открива у ове дане Велике четрдесетнице, гдје вршимо једну врсту рекапитулације свеукупне људске историје, и свих догађања Божанских, догађања Божанске историје и спасења, догађаје прије и послје Христа. Сви се они сабирају у ове Свете дане Великога четрдесетодневнога поста. Историја свијета и природе, историја човјека и његовог живота, историја Божијег дјејства и присуства у историји свијета и у историји човјека, све то добија своју пуноћу у овим Светим данима; у Тајној Вечери одржаној на Велики Четвртак, коју ми непрекидно понављамо у спомен Христов; у тајни Великог Петка, када је Господ сишао у Ад, присутан са Оцем и Духом, на престолу Небеском (присутан међу нама и са нама тајном свога страдања и свога тијела); и у тајни Велике Суботе у којој се налазимо, и која није ништа друго, него пуноћа оне прве Суботе, пуноћа оног првог стварања.

Прво стварање се завршило суботњим даном, друго стварање Божанско се завршава овом суботом, када Господ, као што је починуо у она исконска времена од свих својих дјела, тако је починуо и од свога труда и напора, од свога страдања и подвига земаљскога, у овај суботњи дан. Тијело Његово је починуло у земљи, да би онда васкрсло, и силом васкрсења освештало небо и земљу, историју, природу свијета, природу људску, и све оно што се догађало и што се догађа са човјеком од искони до данашњега дана.

Велики дан је Велика Субота. Дан Христовог одмора. Он који није имао одмора, Он се одмара у гробу у овај Свети дан. Одмара се ради нас и нашега спасења. Својим одмором, Он силази у ад, Он је присутан међу нама, Он нам припрема пут за Царство Небеско, и припрема се за Васкрсење, и кроз њега припрема опште Васкрсење мртвих. Зато и читамо ових дана онај запис, чудесни запис пророка Божијег Језекиља, гдје се говори о костима које су расуте по свој земљи, како Дух Божији силази у те кости. Силаском Христовим у ад, Дух Свети је онај који кроз Христа Васкрслога обнавља и препрема опште Васкрсење мртвих.

"Велики је Господ, и чудесна су дјела Његова, и нема ријечи да опише чудеса Његова".

Богу нашему, који је починуо од дјела својих послје првога стварања, и који је починуо у овај суботњи дан од дјела свога Богочовјечанскога, нека је слава и хвала у вјекове вјекова. Амин.

Митрополит црногорско-приморски др АМФИЛОХИЈЕ (Радовић)

Бесједа на Велуку суботу у храму Светог Ћорђа у Подгорице, 30. април 2005.

+++

{gallery}Velika Subota 2014{/gallery}